

Çevrimiçi Aldatmayı Etkileyen Faktörler: Bir Gözden Geçirme

Factors Affecting Online Infidelity: A Review

✉ Mücahit Mustafa Kaya¹, ✉ Mehmet Şakiroğlu¹

¹Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın

ÖZ

Çevrimiçi aldatma son yirmi yılda insanların gündemine girmiş bir problemdir. Bu sebeple güncel çalışmaların da gündemine dahil olmakla beraber faktörleri henüz yeteri düzeyde netleştirilememiştir. Mevcut tarama çalışması çevrimiçi aldatmayı etkileyen faktörleri Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-analysis yönergeleri doğrultusunda incelemektedir. İncelenen araştırmalar (i) ampirik bir çalışma olması, (ii) Türkçe ve İngilizce dillerinde yazılmış olması, (iii) akran denetimine tabi dergilerde yayınlanmış olması (iv), çevrimiçi aldatmaya etki edebilecek en az bir faktörü değerlendirmiş olması kriterleri gözetilerek tarama çalışmasına dahil edilmiştir. Çevrimiçi aldatmaya etki eden faktörleri inceleyen sekiz çalışma incelenmiş ve bu araştırmaların bulguları değerlendirilmiştir. Aldatmaya dair daha olumlu tutum, daha düşük ilişki bağlılığı, daha yüksek kalitede alternatif partnerler, düşük evlilik kalitesi, yüksek yalnızlık, daha düşük ilişki tatmini, daha yüksek ilişki belirsizliği, kaygılı ve kaçınan bağlanma ve güçlü konumda olma çevrimiçi aldatmayla anlamlı düzeyde ilişkili bulunmuştur.

Anahtar sözcükler: Çevrimiçi aldatma, çevrimiçi aldatma faktörleri, çevrimiçi sadakatsizlik

ABSTRACT

Online infidelity has been a topic of discussion for the past two decades. Hence, while it is on the agenda of current researches, the associated factors of online infidelity have not yet been sufficiently clarified. The current review examines factors affecting online infidelity in line with Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-analysis guidelines. In the review the studies were included considering the criteria of (i) being an empirical study, (ii) being written in Turkish or English, (iii) being published in peer-reviewed journals (iv), evaluating at least one factor that may affect online infidelity. Eight studies which include factors affecting online infidelity were examined and the findings of these studies were evaluated. More positive attitudes towards infidelity, lower relationship commitment, higher quality of alternative partners, lower marital quality, higher loneliness, lower relationship satisfaction, higher relationship uncertainty, anxious and avoidant attachment, and being in a strong position were found significantly associated with online infidelity.

Keywords: Online infidelity, online infidelity factors, online betrayal

Giriş

Çevrimiçi aldatma son 20 yılda gündeme giren ve boyutları üzerinde henüz uzlaşamayan bir problemdir. Yaygınlığına bakıldığında, bir romantik ilişkisi olup çevrimiçi tanışma uygulamaları kullanan kişilerin oranı çeşitli çalışmalarda %15-%40 aralığında görülmektedir (Orosz ve ark. 2016, Shapiro ve ark. 2017, Botnen ve ark. 2018, Alexopoulos ve ark. 2020). Çevrimiçi aldatmanın ne olduğuna dair kabuller, kişilerin değerlendirmelerine bağlı olarak, çevrimiçi ortamda gerçekleşen hiçbir şeyin aldatma sayılmamasından, beğenilen bir ünlüyü sosyal medyada takip etmeyi çevrimiçi aldatma olarak değerlendirmeye varana kadar değişkenlik gösterebilse de (Cravens ve Whiting 2015, Thompson ve O'Sullivan 2015, Negy ve ark. 2018) alan yazınında nelerin çevrimiçi aldatma olarak değerlendirildiğine dair genel bir çerçeve çizmek mümkün olmuştur. Çevrimiçi aldatma konusunda yapılan öncü çalışmalardan biri olan, Whitty'nin 2003 yılındaki araştırmasında, katılımcılar çevrimiçi aldatmayı üç temel kategoride değerlendirmişlerdir. Bunlar; çevrimiçi cinsel aldatma, çevrimiçi duygusal aldatma ve pornografi kullanımınıdır. Bu çalışmada, çevrimiçi cinsel aldatma; katılımcılar tarafından internet üzerinden gerçekleştirilen cinsel aktiviteler olarak betimlenmiş, çevrimiçi duygusal aldatmaya; kişisel ve mahrem bilgileri çevrimiçi olarak üçüncü bir kişiyle paylaşmak olarak değerlendirilmiştir ve son olarak pornografi kullanımıysa; kişilerin pornografik materyallere erişimleri, izlemeleri ve kullanmaları olarak tanımlanmıştır. Daha sonra yapılan çalışmalar da Whitty'yle benzer tanımlamalar yapmışlardır. Başka bir çalışmada katılımcılar çevrimiçi seks, çevrimiçi bir bağlantıyla duygusal yakınlık, çevrimiçi flört (dating) ve diğer çevrimiçi cinsel etkileşimleri, çevrimiçi aldatma olarak değerlendirmişlerdir (Henline ve ark. 2007). Yine bir başka çalışmada, çiftlerden en az

Yazışma Adresi /Address for Correspondence: Mücahit Mustafa Kaya, Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aile Danışmanlığı Anabilim Dalı (Disiplinlerarası), Aydın, Türkiye **E-mail:** mmustafaakaya@gmail.com

Geliş tarihi/Received: 10.02.2022 | **Kabul tarihi/Accepted:** 19.07.2022

birinin kabul etmediği ve ilişkinin kurallarına aykırı olarak değerlendirdiği, internet üzerinden romantik ya da cinsel etkileşim, çevrimiçi aldatma olarak tanımlanmıştır (Hertlein ve Piercy 2008). Özetle çevrimiçi aldatma literatürde, çevrimiçi seks, kişilerin cinsel fotoğraflarını değiş tokuşu, çevrimiçi flört ve pornografi kullanımı alt başlıkları altında tanımlanmıştır (Whitty 2003, Henline ve ark. 2007, Hertlein ve Piercy 2008, Hertlein ve Webster 2008). Çevrimiçi aldatma günümüzde yaygın karşılaşılan bir durumdur, genel olarak çerçevesi çizilmiş fakat tam olarak tanımları üzerinde uzlaşmaya varılamamıştır. Gelecekte de üzerinde tartışmaların devam edeceği tahmin edilen bir ilişki problemi olduğu düşünülmektedir.

Aldatma çevrimiçi olsa da kişilerin ilişkilerinde çeşitli problemlere yol açmaktadır. Çevrimiçi aldatma gerçekleştirenler, çevrimiçi partnerleriyle vakit geçirdikleri için gerçek hayatta ilişkili oldukları kişilerle daha az zaman geçirebilmekte, evle ilgili günlük işlere daha az vakit ayırabilmektedir ve buna bağlı olarak çevrimiçi aldatma gerçekleştirenlerin gerçek hayatta ilişkisi olan kişiyle cinsellikleri olumsuz yönde etkilenebilmektedir. Ayrıca mevcut ilişkileri dışında çevrimiçi ortamda başka biriyle yakınlık aradıkları için esas partnerlerine daha az yakınlık gösterebilmektedirler. Çevrimiçi ortamda geçirdikleri bu vakitte ne yaptıklarını partnerlerinden gizleyebilmekte bu da ilişkilerinde problemlere yol açabilmektedir (Underwood ve Findlay, 2004). Çevrimiçi aldatmada ortaya çıkan başka problemler de mevcuttur. Çevrimiçi aldatmada kıskançlık ilişkide ortaya çıkabilmektedir (Groothof ve ark. 2009). Kişilerin partnerleri çevrimiçi aldatma gerçekleştirdiğinde, aldatanın aldatmayı sonlandırıp sonlandırmadığını anlamak daha güç olduğu için aldatılanlar, ilişkiyi bitirmeye yüz yüze aldatılanlara göre daha meyilli olabilmektedir (Beltrán-Morillas ve ark. 2019). Dahası, çevrimiçi cinsel aldatma davranışlarında, aldatmaya uğrayan kişi yüz yüze aldatmalarda olduğu gibi yoğun bir aldatılmışlık hissi yaşayabilmekte ve öfke duyabilmektedir. Ayrıca özellikle çevrimiçi duygusal aldatılmada, aldatan partnerin cinsel olmasa bile başka biriyle duygusal bir bağ kurmuş olması sebebiyle, aldatılan partner kendini ve ilişkisini tehdit altında hissedebilmektedir (Dijkstra ve ark. 2013). Yapılan bir araştırmada, partnerleri çevrimiçi cinsel aldatma gerçekleştiren kişiler, bu aldatma ortaya çıktıktan sonra yüksek oranda duygusal stres yaşamıştır. Aldatılan bu kişilerin %55,9'u, bu aldatma gerçekleştikten sonra travmatize olduklarını bildirmiştir. Ayrıca aldatılmanın, yalan söylenilmesinin ve belirsizliğin, çevrimiçi cinsel aldatmaya uğrayanlarda yeniden bağlanmaya dair korku ve güven problemlerine yol açtığı da bulgular arasındadır (Schneider ve ark. 2012). Çevrimiçi aldatma yaşamış ve ardından ilişkisini bitiren kişilerle yapılan bir nitel çalışmada, çevrimiçi aldatılan kişilerin ortak olarak yaşadıkları sekiz basamaklı bir süreç tespit edilmiştir. Süreç önseziyle başlamakta, kişiler partnerlerinin davranışlarında değişiklikler hissedebilmekte ve partnerlerinin çevrimiçi ortamda yaptıklarına karşı daha meraklı ve şüpheli hale gelmektedir. İkinci evrede aldatılanlar partnerlerinin davranışlarındaki değişimlerini açıklayabilmek için partnerlerinin telefonuna, mesajlarına bakmak gibi kanıt arayışı içine girmekte ve inceleme yapmaktadır. Keşfetme evresinde inceleme sonucunda partnerin çevrimiçi aldatmayı gerçekleştirdiği genelde sosyal medya uygulamaları, akıllı telefonlar, ya da karşılıklı gönderilmiş mesajlar veya fotoğraflar aracılığıyla keşfedilmektedir. Bu keşfediş evresinden sonra yüzleşme evresi gelmekte, kişiler çoğunlukla çevrimiçi aldatmanın elektronik kanıtlarını partnerlerine sunmaktadır. Tepki evresindeyse, partner duruma genellikle inkâr ederek ya da kabul ederek tepki vermektedir. İnkâr edenler, çoğunlukla telefonunun izinsiz kullanılmasına öfkelenmek gibi yollarla tepki verirken kabul edenler de ya partnerlerini suçlamakta ya da pişmanlık göstermektedirler. Çevrimiçi aldatmada genelde bu evreden sonra affetme ya da ilişki belirsizliği evresi gelmektedir. Kişiler bu evrede aldatılma karşısında affetme ya da ilişkiyi bitirmeye karar vermektedirler. Özellikle bu evrede partnerin çevrimiçi davranışlarının aldatılana güven vermemesi, çevrimiçi aldatmanın bitmediğine dair yedinci evre olan ilişkiyi bitirmeye yol açabilmektedir. Son evrede kişilerin yeni ilişkilerinde çevrimiçi davranışlara yönelik yeni kurallar geliştirdiği bulgulanmıştır (Hertlein ve ark. 2022). Görüldüğü üzere çevrimiçi aldatma ilişkileri çeşitli evrelerde ve boyutlarda etkilemekte, kişiler çevrimiçi aldatmaya tepki olarak çeşitli problemleri süreçlerden geçmektedir. Bu sebeple çevrimiçi aldatmaya etki eden faktörleri anlamak önem arz etmektedir.

Çevrimiçi aldatmaya etki eden faktörlere bakıldığında internetin tek başına bir faktör olduğu görülmektedir ve internetin çevrimiçi aldatmaya etkisi genel çerçevede yedi farklı faktörle açıklanmaktadır. İlk olarak, çevrimiçi aldatmada, kişilerin gerçek kimliklerinin ortaya çıkmasının güçlüğü ve internetteki anonimlik, çevrimiçi aldatma için kolaylaştırıcı bir faktör olabilmektedir. İnternetin erişilebilirliği de kişilere çevrimiçi dünyaya her yerde ve yaşamın her alanında partnerlerine, arkadaşlarına ve iş arkadaşlarına fark ettirmeden çevrimiçi aldatmayı gerçekleştirebilme olanağını sağlaması sebebiyle bir başka faktör olmaktadır. Dahası internet üzerinden aldatmayı gerçekleştirmenin düşük maliyetli olması bir diğer faktördür. Çevrimiçi aldatmaya dair başka bir faktörse kişilerin buna yaklaşımlarıdır. Bireyler çevrimiçi aldatmayı bir fantezi olarak değerlendirebilir bunun gerçek hayata etkisi olmadığını düşünebilmektedir. Yine, toplum tarafından gerçek hayatta yapılması hoş karşılanmayan cinsel meselelere erişimin, internet üzerinden gerçekleştirildiğinde daha kabul edilebilir bulunması da bir başka faktördür. Ayrıca çevrimiçi davranışlarda, neyin aldatma olup olmadığına dair kişiler

arasındaki belirsizlik ve görüş ayrılıkları da yine çevrimiçi aldatmayı etkileyen bir diğer faktör olarak değerlendirilmektedir. Son olarak, gündelik hayatın zorunlulukları, kişilerin sosyal rolleri gereği olmaları gereken şekilde davrandıkları halde, gerçekten kendileri olamadıklarını hissetmeleri gibi sebeplerle, çevrimiçi ortam kişilere gerçek kendilerini yaşayabilmeleri için bir fırsat sunabilmekte ve kişiler çevrimiçi dünyayı gizli kimliklerini yaşayabilecekleri bir adres olarak görebilmektedir (Young ve ark. 2000, Hertlein ve Stevenson 2010, Mileham 2007). İnternetin aldatmaya etkisinin faktörleri bu şekilde teorize edilmişken çevrimiçi aldatmaya etki eden faktörlerin ele alındığı bir derleme çalışması, araştırmacının bilgisi dahilinde mevcut değildir. Daha önce çevrimiçi aldatma hakkında yapılan tarama çalışmalarında, çevrimiçi aldatmaya etki eden faktörlerin ampirik olarak henüz bulgulanamadığı belirtilmiştir (Hertlein ve Piercy 2006, Vossler 2016). Buna istinaden bu çalışmada son yıllarda çevrimiçi aldatmaya etki eden faktörlerle ilgili yeni ampirik bulguları ele alacak bir tarama çalışmasının literatüre katkı sunabileceği düşünüldüğünden, bu çalışma PRISMA (Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-analysis) yönergeleri (Page ve ark. 2021) göz önünde bulundurularak gerçekleştirilmiştir.

Yöntem

Bu tarama çalışmasında çevrimiçi aldatmaya etki eden faktörler ele alınmıştır. Taramaya dahil edilen çalışmalarda; (i) ampirik bir çalışma olması, (ii) Türkçe ve İngilizce dillerinde yazılmış olması, (iii) akran denetimine tabi dergilerde yayınlanmış olması (iv), çevrimiçi aldatmaya etki edebilecek en az bir faktörü değerlendirmiş olması kriterleri gözetilmiştir. Eğer çalışmalar (i) durum çalışmalarıysa, (ii) yayınlanmamış tez ve çalışmalarsa, (ii) akran denetimine tabi bir dergide yayınlanmamışsa, bu tarama çalışmasına dahil edilmemiştir. Tarama çalışmasında, araştırma, EBSCO (Academic ASearch Complete, PsycARTICLES, ve PsycINFO'yu içeren), PubMed ve ScienceDirect veri tabanlarını kullanarak gerçekleştirilmiştir ve Aralık 2021'de yapılmıştır. Aramada çevrimiçi aldatma (online infidelity) arama terimi kullanılmıştır. İlk arama sürecinde toplam 953 çalışmaya (EBSCO = 168; PubMed = 39; ScienceDirect =593) ulaşılmıştır. Başlıklar ve özlere bakılarak tarama çalışmasının çevrimiçi aldatmayı etkileyen faktörleri içermesi hedefine uymaması nedeniyle 922'si araştırma taramaya dahil edilmemiştir. Kalan 31 çalışmadan, biri yayınlanmamış tez olması sebebiyle, 9'u aynı çalışmalar olması sebebiyle 13'ü çevrimiçi aldatma ve yüz yüze aldatmayı ayrı ele almamış olması sebebiyle çalışmadan çıkarılmıştır. Yüz yüze, gerçek hayatta gerçekleşen aldatma davranışlarını değerlendiren çalışmalar dahil edilmemiş, sadece çevrimiçi aldatma ya da yüz yüze aldatma ve çevrimiçi aldatmayı de ele almış çalışmalar bu taramaya dahil edilmiştir. Bu süreçlerin sonunda 8 çalışma mevcut taramaya dahil edilmiştir. Tablo 1'de ele alınan çalışmaların genel özellikleri mevcuttur.

Bulgular

Ele alınan ilk çalışma, mevcut ilişkisi olan kişilerde güç ve çevrimiçi cinsel aldatma gerçekleştirme arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Çalışmada güç, kişinin iş pozisyonu, algıladığı güç ve güç hissi olarak tanımlanmıştır. Çevrimiçi aldatmayla, kişilerin mevcut ilişkileri haricinde gerçekleştirdikleri çevrimiçi cinsel davranışlar üzerinden incelenmiştir. Çalışmanın bulgularına göre daha yüksek güç pozisyonunda olan kişiler çevrimiçi cinsel aldatmayı daha düşük güç pozisyonunda olanlara göre daha sık gerçekleştirmektedir. Güç ayrıca çevrimiçi cinsel aldatmayı anlamlı düzeyde yordamaktadır. Aynı zamanda kişilerin çevrimiçi aldatmaya yönelik tutumları da bu ilişkide aracı rolünde bulgulanmıştır (Wen ve Zheng 2019).

Değerlendirilen ikinci çalışma, sosyal medya bağımlılığının, çevrimiçi aldatmayla ilişkisini ve yaşın bu ilişkiye etkisini incelemektedir. Çalışmanın bulgularına göre, sosyal medya üzerinden aldatmayla ilişkili davranışları, sosyal medya bağımlılığı yordamaktadır. Ayrıca yaşın bu yordayı üzerinde düzenleyici bir rolü olduğu bulgulanmıştır. Sosyal medya bağımlılığı ve sosyal medya üzerinden aldatma yaş arttıkça azalmaktadır (Abbasi 2019). Çalışmada sosyal medya üzerinden aldatmayla ilişkili davranışlar çevrimiçi aldatma kapsamında değerlendirilmiştir. Sosyal medya üzerinden çevrimiçi aldatmayla ilişkili davranışlar, aldatan kişilerin partnerinden mesaj saklaması, başkalarıyla çevrimiçi olarak duygusal olarak bağ inşa etmek, kişinin geçmişindeki önemli figürlere mesaj atmak gibi davranışlarla tanımlanmıştır.

Ele alınan üçüncü çalışma, internette pornografi kullanımı ve çevrimiçi aldatmanın kişilik ve bağlanma, çift tatmini ve cinsel tatmin üzerinde aracı rolünü incelemektedir. Çalışmanın bulgularına göre, çevrimiçi aldatma ve pornografi kullanımı, kişilik ve bağlanma ve çift tatmini ve cinsel tatmin arasında ardışık düzenleyici olarak tespit edilmiştir. Ayrıca pornografi kullanımının çift tatminini direkt etkilemekten ziyade çevrimiçi aldatma aracılığında etkilediği bulunmuştur. Pornografi kullanımı çevrimiçi aldatmayla olumlu yönde ilişkilirken, çevrimiçi aldatma, çiftlerin tatminiyle olumsuz yönde ilişkilidir. İkinci bir aracı ilişkisi kaygılı bağlanma, kaçınan bağlanma ve çevrimiçi aldatma arasında mevcuttur. Buna ilaveten, kaygılı ve kaçınan bağlanma çevrimiçi

aldatmayla olumlu ilişkilidir. Ayrıca çevrimiçi aldatma çift tatmini ve cinsel tatmini yordamaktadır. Kişilik özellikleri bakımından, Beş Etmen Kişilik modelindeki duygusal denge (neuroticism) pornografi kullanımıyla olumsuz ilişkisi üzerinden dolaylı yoldan çevrimiçi aldatmayla ilişkili bulunmuştur (Ferron ve ark. 2017). Çalışmada çevrimiçi aldatma, pornografi içeren siteleri ziyaret etmek, çevrimiçi duygusal ve çevrimiçi cinsel davranışlar gerçekleştirmek olarak tanımlanmıştır.

Tablo 1. Çalışmaların genel özellikleri					
Çalışma	Örneklem ve cinsiyet dağılımı	Ortalama yaş ve yaş aralığı	Örneklem özellikleri	Kullanılan değerlendirme araçları	Çalışmada kullanılan diğer değerlendirme araçları
Abbasi (2019)	Toplam:365 242 kadın (%66) 123 erkek (%34)	Ortalama: 27.94 18-73 yaş aralığı	Evliler, ilişkisi olanlar ve flört edenler	Sosyal Medya Aldatmayla İlişkili Davranışlar Ölçeği (Social Media Infidelity-Related Behaviors - SMIRB)	Modifiye Edilmiş Facebook İhlal Ölçeği (Modified Facebook Intrusion Questionnaire -FIQ)
Ferron ve ark. (2017)	Toplam:779 524 kadın (%67) 255 erkek (%33)	Ortalama 29.9 18-65 yaş aralığı	Mevcut ilişkisi olan kişiler	Siber Aldatma Ölçeği (Cyber Infidelity Scale)	Beş Etmen Kişilik Modeli Bağlanma Ölçeği Çift Uyumu Ölçeği (Dyadic Adjustment Scale - DAS)
González-Rivera ve ark. (2019)	Toplam:341 341 kadın (%100)	Ortalama 33.95 -	21 yaş üstü heteroseksüel ilişkisi olan ve birlikte yaşayan çiftler ve evli çiftler	Sosyal Medya Aldatmayla İlişkili Davranışlar Envanteri (Infidelity-Related Behaviors on Social Networks Inventory)	İlişki Değerlendirme Ölçeği (Relationship Assessment Scale -RAS) Öznel Cinsel Tatmin Ölçeği (Subjective Sexual Satisfaction Scale) Çift İlişkilerinde Duygusal Yakınlık Ölçeği (Emotional Intimacy in Couple Relationships Scale) İlişki Belirsizliği Ölçeği (Relationship Ambivalence Scale)
Isanejad ve Bagheri (2018)	Toplam:406 190 kadın (%46) 216 erkek (%54)	Ortalama 34.6 -	En az 2 yıllık evli, sosyal medyayı aktif kullananlar	İnternet Aldatmayı Ölçeği (Internet Infidelity Questionnaire-IIQ)	Gözden Geçirilmiş Çift Uyum Ölçeği Revised Dyadic Adjustment Scale-RDAS) Yetişkinler için Sosyal ve Duygusal Yalnızlık Ölçeği (Social and Emotional Loneliness Scale for Adults -SELSA-S)
Li ve Zheng (2017)	Toplam:344 166 kadın (%48) 178 erkek (%52)	Ortalama 26.51 18-48 yaş aralığı	Evli ya da ilişkisi olan kişiler	Çevrimiçi Cinsel Aktiviteler Ölçeği (Çevrimiçi Sexual Activities Scale)	Gözden Geçirilmiş Çift Uyum Ölçeği (Revised Dyadic Adjustment Scale-RDAS) İletişim Kalıpları Ölçeği (Communication Patterns Questionnaire) Gözden Geçirilmiş Yakın İlişki Deneyimleri Ölçeği (Experiences in Close Relationship Questionnaire-Revised -ECR-R)
Martins ve ark. (2015)	Toplam:783 561 kadın (%71) 222 erkek(%29)	Ortalama 23.41 18-51 yaş aralığı	Mevcut ilişkisi olan kişiler	İlişki Dışı Davranışlar Envanteri (Extradyadic Behaviors Inventory)	Aldatmaya Yönelik Tutumlar Ölçeği (Attitudes toward Infidelity Scale-ATIS) Yatırım Modeli Ölçeği (Investment Model Scale -IMS)
McDaniel ve ark. (2017)	338 173 kadın (%51) 165 Erkek (%49)	Ortalama (kadın) 31.59 yaş aralığı 20-42 Ortalama (erkek) 33.26 yaş aralığı 22-52	Evli ve 5 yaşında veya daha küçük çocuğu olan kişiler	Sosyal Medya Aldatmayla İlişkili Davranışlar Ölçeği (Social Media Infidelity-Related Behaviors SMIRB)	Evlilik Kalitesi Endeksi (Quality of Marriage Index -QMI) Yakın İlişkide Belirsizlik Deneyimleri Kısa Formu (Relationship Ambivalence Experiences in Close Relationship Scale-Short Form -ECR-S)
Wen ve Zheng (2019)	425 216 kadın (%50,8) 209 erkek (%49.2)	Ortalama 28.66 Yaş aralığı 18-53	Mevcut ilişkisi olan kişiler	Çevrimiçi Cinsel Davranış Ölçeği (Çevrimiçi Sexual Behavior Scale)	Güç Ölçeği (Power Scale) Aldatmaya Yönelik Tutumlar Ölçeği (The Attitudes Toward Infidelity Scale)

Tablo 2. Çalışma bulguları			
Çalışma	Çevrimiçi Aldatma Biçimi	Temel Bulgular	Sınırlılıklar
Abbasi (2019)	Sosyal medya üzerinden aldatmayla ilişkili davranışlar	Sosyal medya bağımlılığının sosyal medya üzerinden çevrimiçi aldatmayı yordadığı ve yaşın bunu düzenlediği, yaşın sosyal medya bağımlılığı ve sosyal medya üzerinden çevrimiçi aldatmayla olumsuz ilişkili olduğu ve erkeklerin anlamlı düzeyde daha fazla sosyal medya üzerinden çevrimiçi aldatma gerçekleştirdiği bulunmuştur.	Kesitsel çalışma olduğu için sosyal medya bağımlılığı ve sosyal medya üzerinden çevrimiçi aldatmanın ilişkisinin yönünün kesinleştirilememesi, öz bildirim ölçeklerine dayalı olması
Ferron ve ark. (2017)	Pornografi içeren siteleri ziyaret etmek, çevrimiçi duygusal ve çevrimiçi cinsel aldatma	Pornografi kullanımı ve çevrimiçi aldatma; kişilik ve bağlanma ve çift tatmini ve cinsel tatmin arasında ardışık düzenleyici olarak bulunmuştur.	Kesitsel çalışma olduğu için değişkenlerin ilişkisinin yönünün kesinleştirilememesi, öz bildirim ölçeklerine dayalı olması,
González-Rivera ve ark. (2019)	Sosyal medya üzerinden aldatmayla ilişkili davranışlar	Çift ilişkisinde ilişki tatmini ve ilişki belirsizliği, cinsel tatmin ve sosyal medya üzerinden çevrimiçi aldatmayla ilişkili davranışlar arasındaki ilişkide aracı rolündedir. Sosyal medya üzerinden çevrimiçi aldatmayla ilişkili davranışlar gerçekleştiren kadınların cinsel tatmin, duygusal yakınlık ilişki tatmini daha düşük ve ilişki belirsizliği daha yüksektir.	Sadece kadın katılımcı olduğu için genellenebilirlik kısıtlılığı, kesitsel çalışma olduğu için değişkenlerin ilişkisinin yönünün kesinleştirilememesi
Isanejad ve Bagheri (2018)	Çevrimiçi duygusal aldatma, çevrimiçi cinsel aldatma, pornografi kullanımı	Evlilik kalitesi, yalnızlık ve çevrimiçi aldatmayla olumsuz ilişkili, yalnızlık çevrimiçi aldatmayla olumlu ilişkili, yalnızlık ayrıca evlilik kalitesi ve çevrimiçi aldatma arasında aracı rolde bulunmuştur.	Öz bildirim ölçeklerine dayalı olması, kesitsel çalışma olduğu için değişkenlerin ilişkisinin yönünün kesinleştirilememesi
Li ve Zheng (2017)	Çevrimiçi cinsel materyallere erişmek, çevrimiçi cinsel partner arayışı, çevrimiçi seks ve çevrimiçi duygusal aldatma	İlişki kalitesi düştükçe kişilerin çevrimiçi cinsel aktiviteleri gerçekleştirmeye daha fazla dahil olduğu bulunmuştur.	Öz bildirim ölçeklerine dayalı olması
Martins ve ark. (2015)	İnternet ve telefon aracılığıyla çevrimiçi cinsel aldatma ve çevrimiçi duygusal aldatma	Erkekler daha fazla çevrimiçi aldatma gerçekleştirdiği, erkeklerin daha fazla çevrimiçi cinsel aldatma gerçekleştirdiği, yüksek eğitimli kadınların çevrimiçi cinsel aldatmayı 2.77 oranında daha fazla gerçekleştirdiği, daha önce aldatma hikayesi olan, aldatmaya daha olumlu bakan, mevcut ilişkisinde tatmini düşük, ve alternatif partnerlerinin kalitesi daha yüksek olan kadınların çevrimiçi duygusal aldatma ihtimali daha yüksek bulunmuştur.	Kesitsel çalışma olduğu için değişkenlerin ilişkisinin yönünün kesinleştirilememesi, öz bildirim ölçeklerine dayalı olması, örneklemin çoğunluğunun üniversite öğrencileri olması
McDaniel ve ark. (2017)	Sosyal medya üzerinden aldatmayla ilişkili davranışlar	Sosyal medyada çevrimiçi aldatma davranışları gerçekleştirme, düşük ilişki tatmini, yüksek ilişki belirsizliği ve yüksek kaçınan bağlanma ile anlamlı düzeyde ilişkili bulunmuştur. Bağlanma kaygısı ve cinsiyetin sosyal medyada çevrimiçi aldatma davranışları ve ilişki tatmini üzerinde düzenleyici etkiye sahip olduğu bulunmuş, erkeklerde düşük bağlanma kaygısı ve yüksek ilişki tatminin, düşük düzeyde sosyal medyada çevrimiçi aldatma davranışlarını yordadığı, kadınlarda yüksek ilişki kaygısı olanların aynı örüntüyü gösterdiği bulgulanmıştır.	Öz bildirim ölçeklerine dayalı olması, örneklemin sadece evli ya da birlikte yaşayan çiftlerden oluşması
Wen ve Zheng (2019)	Çevrimiçi cinsel aldatma	Kişilerin güç pozisyonları arttıkça çevrimiçi aldatmayı daha çok gerçekleştirdikleri bulunmuştur.	Öz bildirim ölçeklerine dayalı olması

İncelenen dördüncü çalışmada kadınlarda, sosyal medyada çevrimiçi aldatma gerçekleştirme sebepleri incelenmiştir. Bulgulara göre, çift ilişkisinde tatmin ve belirsizlik, sosyal medya üzerinden çevrimiçi aldatma davranışlarını ve cinsel tatmini aracı rolünde düzenlemektedir. Yine tatmin ve belirsizlik, sosyal medya üzerinden çevrimiçi aldatma davranışlarını ve duygusal yakınlığı aracı rolünde düzenlemektedir. Sosyal medya üzerinde çevrimiçi aldatmayla ilişkili davranışları daha çok gerçekleştiren kadınların daha az ilişki tatminine sahip olduğu, daha az duygusal yakınlık hissettiği, daha az cinsel tatmin yaşadığı ve daha fazla ilişki belirsizliğinin olduğu bulgulanmıştır (González-Rivera ve ark. 2019). Çalışmada çevrimiçi aldatmayla ilişkili davranışlar, mevcut partnerinden bilgi saklamak, sır tutmak ve başkalarıyla çevrimiçi duygusal bağ geliştirmek şeklinde değerlendirilmiştir. Değerlendirilen beşinci çalışma, evlilik tatmini ve çevrimiçi aldatma arasındaki ilişkiyi yalnızlık aracılığıyla incelemektedir. Bulgulara bakıldığında, yalnızlık ve çevrimiçi aldatmayla evlilik kalitesi arasında olumsuz ilişki bulunurken, yalnızlık, çevrimiçi aldatmayla olumlu yönde ilişkili bulunmuştur. Dahası evlilik kalitesi ve çiftlerin çevrimiçi aldatma eğilimleri arasında anlamlı düzeyde olumsuz ilişki bulunmuştur. Ayrıca yalnızlık ve çevrimiçi aldatma eğilimi arasında da anlamlı düzeyde olumlu ilişki bulunmuştur (Isanejad ve Bagheri 2018). Çalışmada çevrimiçi aldatma, çevrimiçi duygusal aldatma, çevrimiçi cinsel aldatma ve pornografi kullanımı alt başlıklarında tanımlanmıştır.

Ele alınan altıncı çalışmada, romantik ilişkisi olan kişilerde, çevrimiçi cinsel aktivite davranışları ve çevrimiçi cinsel aktiviteleri artıran faktörler ve bunlara ilişki tatmininin etkisi incelenmiştir. Katılımcıların yaklaşık %89'unun, son bir yılda çevrimiçi cinsel aktivite davranışları gerçekleştirdiği bulgulanmıştır. Ayrıca erkeklerin daha yüksek oranda çevrimiçi cinsel aktivite davranışları gerçekleştirdiği bulunmuştur. Bunlara ilaveten, düşük ilişki kalitesi olan kişilerin daha fazla çevrimiçi cinsel aktivite davranışları gerçekleştirdiği bulunmuştur. Dahası, düşük ilişki tatmini, güvensiz yetişkin bağlanması ve olumsuz iletişim kalıpları çevrimiçi cinsel aktivite gerçekleştirme sıklığıyla olumlu ve anlamlı düzeyde ilişkilidir. Son olarak kaygılı bağlanma biçimi kadınlarda anlamlı düzeyde çevrimiçi cinsel aktivite gerçekleştirmeyle ilişkili bulunmuştur. (Li ve Zheng 2017). Çalışmada çevrimiçi aldatma, çevrimiçi cinsel partner arayışı, siber seks, çevrimiçi flört ve çevrimiçi cinsel ilişkiyi sürdürmek üzerinden tanımlanmıştır. İncelenen yedinci çalışmada hali hazırda romantik ilişkisi olan kişilerde, yüz yüze ve çevrimiçi aldatma davranışlarının cinsiyetle ilişkisi incelenmiştir. Bulgulara bakıldığında hem kadınların hem de erkeklerin daha önceki ilişkilerinde bir aldatma geçmişleri varsa aldatma gerçekleştirme ihtimalleri artmaktadır. Aldatmaya dair daha olumlu tutum, daha düşük ilişki bağlılığı, daha yüksek kalitede alternatif partnerler, daha düşük ilişki tatmini cinsiyetten bağımsız olarak anlamlı düzeyde aldatma davranışıyla ilişkilidir. Önceki ilişkilerinde partnerleri tarafından aldatılan kadınların yüz yüze ve çevrimiçi duygusal aldatma ihtimali daha yüksek bulunmuştur. Çevrimiçi cinsel aldatmayı, yüksek eğitimli kadınların gerçekleştirme ihtimali yaklaşık üç kat fazla bulunmuştur. Duygusal ve cinsel aldatma kıyaslandığında erkeklerin kadınlara göre bunlara dahil olma ihtimali daha yüksektir. Ayrıca erkekler daha fazla yüz yüze ve çevrimiçi aldatma gerçekleştirse de genel olarak aldatma konusunda bir cinsiyet farkı bulunamamıştır. Alternatiflerin kalitesi bağlamındaysa, sadece kadınların, yüz yüze ve çevrimiçi duygusal aldatmayı alternatif partnerlerin kalitesi arttıkça daha fazla gerçekleştirdiği bulgulanmıştır. Ayrıca, erkeklerde ilişki tatmininin düşük olması, çevrimiçi duygusal aldatmayla anlamlı düzeyde ilişkilidir (Martins ve ark. 2015). Çevrimiçi aldatma bu çalışmada internet ve telefon üzerinden çevrimiçi cinsel davranışlar, çevrimiçi duygusal davranışlar, yedekte partner tutmak davranışları üzerinden tanımlanmıştır.

Değerlendirilen son çalışmada, evli ya da birlikte yaşayan çiftlerin, ilişki tatmini, ilişki belirsizliği, ilişkisel bağlanma biçimleriyle ilişkili olarak, sosyal medya sitelerini çevrimiçi aldatmayla ilişkili davranışlar için kullanıp kullanmadığı incelenmektedir. Bulgular incelendiğinde, daha düşük ilişki tatmini, daha yüksek ilişki belirsizliği, kaygılı ve kaçınan bağlanmanın hem kadınlar hem de erkeklerde, anlamlı düzeyde daha fazla çevrimiçi aldatmayla ilişkili davranışları gerçekleştirmekle ilişkili olduğu bulgulanmıştır. Ayrıca bağlanma kaygısı ve cinsiyetin sosyal medyada çevrimiçi aldatma davranışları ve ilişki tatmini üzerinde düzenleyici etkiye sahip olduğu görülmüş, erkeklerde düşük bağlanma kaygısı ve yüksek ilişki tatmininin, düşük düzeyde sosyal medyada çevrimiçi aldatma davranışlarını yordamakta olduğu bulgulanırken, kadınlardaysa yüksek ilişki kaygısı olanların aynı örüntüyü gösterdiği bulunmuştur. (McDaniel ve ark. 2017). Bu çalışmada çevrimiçi aldatma davranışları, mevcut partnerinin yanında rahatsız hissetme, bilgi saklama, gizlilik içeren davranışlar, duygusal bağ kurmak, geçmiş ilişkilere mesaj yollamak ve savunmacı davranmak şeklinde ele alınmıştır. Tablo 2'de çalışmaların bulgularının bir özeti verilmiştir.

Tartışma

Bu tarama çalışmasından elde edilen bulgulara göre, çevrimiçi aldatmaya etki eden faktörler değerlendirildiğinde, çalışmalarda ortak bulgular olduğu görülmektedir. Bunlardan ilki ilişki tatminidir. Bir çalışmada düşük ilişki tatmini, ilişkideki partnerinin dışında biriyle çevrimiçi cinsel aktivite gerçekleştirme

sıklığıyla anlamlı ve olumlu bir şekilde ilişkili bulunmuştur (Li ve Zheng 2017). Bu çalışmaya paralel olarak, yine daha düşük ilişki tatmini, anlamlı düzeyde daha fazla çevrimiçi aldatmayla ilişkili davranışları gerçekleştirmekle ilişkili olarak bulunmuştur (McDaniel ve ark. 2017). Bir diğer çalışmada ise ilişki tatmini, ilişki belirsizliğiyle birlikte, sosyal medya üzerinde çevrimiçi aldatmayla ilişkili davranışlar ve cinsel tatmin arasında aracı rolündedir. Ayrıca, sosyal medya üzerinde çevrimiçi aldatmayla ilişkili davranışları daha çok gerçekleştiren kadınların daha az ilişki tatminine sahip olduğu bulunmuştur (González-Rivera ve ark. 2019). Çevrimiçi aldatmanın alt boyutlarının incelendiği bir başka çalışmada erkeklerde ilişki tatmininin düşük olması, çevrimiçi duygusal aldatmayla anlamlı düzeyde ilişkili bulunmuştur (Martins ve ark. 2015).

Tarama çalışmasında, çevrimiçi aldatmaya etki eden bir diğer faktör olarak mevcut partnerle olan cinsel tatmin bulunmuştur. Örneğin, çalışmada çevrimiçi aldatma, cinsel tatmini yordamaktayken (Ferron ve ark. 2017) bir diğer çalışmada daha az cinsel tatmin yaşayan kadınların, çevrimiçi aldatmayla ilgili davranışları sosyal medyada daha çok gerçekleştirdikleri bulunmuştur (González-Rivera ve ark. 2019).

Çevrimiçi aldatmaya etki eden bir diğer faktör olarak ilişki belirsizliği çalışmalarda bulunmuştur. Ele alınan bir çalışmada, cinsiyetten bağımsız olarak, daha yüksek ilişki belirsizliği, anlamlı düzeyde daha fazla çevrimiçi aldatmayla ilişkili davranışları gerçekleştirmekle ilişkilidir (McDaniel ve ark. 2017). Başka bir çalışmada erkekler için bir fark bulunmasa da daha yüksek ilişki belirsizliği olan kadınların sosyal medyada daha fazla çevrimiçi aldatmayla ilişkilendirilen davranışları gerçekleştirdiği bulunmuştur (González-Rivera ve ark. 2019).

Çalışmalarda çevrimiçi aldatmayı etkileyen bir diğer ortak faktör ilişkide bağlanma biçimleridir. Çevrimiçi aldatma ve bağlanma biçimlerinin incelendiği bir çalışmada, kaygılı bağlanma ve kaçınan bağlanma çevrimiçi aldatmayla olumlu yönde ilişkili bulunmuştur (Ferron ve ark. 2017). Bu bulgularla benzer olarak bir diğer çalışmada, ilişkisi olduğu kişinin dışında, çevrimiçi cinsel aktivite gerçekleştirme sıklığıyla, kaygılı ve kaçınan bağlanma stilleri olumlu ve anlamlı düzeyde ilişkili bulunurken kaygılı bağlanma biçimi kadınlarda anlamlı düzeyde daha fazla çevrimiçi cinsel aktivite gerçekleştirmeyle ilişkili olarak tespit edilmiştir (Li ve Zheng 2017). Bu iki çalışmaya ilaveten, cinsiyetten bağımsız olarak, kaygılı ve kaçınan bağlanma stillerinin, çevrimiçi aldatmayla ilişkili davranışları gerçekleştirmekle anlamlı düzeyde daha fazla ilişkili olduğu bulunmuştur (McDaniel ve ark. 2017).

Bu ortak bulguların dışında çevrimiçi aldatmayı etkileyen başka faktörlerin de ele alındığı çalışmalar mevcuttur. Çevrimiçi aldatmayla olumlu ilişkili olan faktörlere bakıldığında; aldatmaya dair daha olumlu tutumlar, daha düşük ilişki bağlılığı ve kadınlarda potansiyel alternatiflerin daha kaliteli olması ve yüksek eğitim (Martins ve ark. 2015), yalnızlık (Isanejad ve Bagheri 2018), sosyal medya bağımlılığı (Abbasi 2019), pornografi kullanımı, duygusal denge, daha düşük çift tatmini (Ferron ve ark. 2017), daha önce çevrimiçi seks yapmak (Wysocki ve Childers 2011), daha düşük ilişki kalitesi (Li ve Zheng 2017), daha düşük evlilik kalitesi (Isanejad ve Bagheri 2018), partnerle daha az duygusal yakınlık (González-Rivera ve ark. 2019) ve güç (Wen ve Zheng 2019) faktörleri görülmektedir.

Değerlendirilen çalışmaların kısıtlılıklarına bakıldığında, çalışmaların tamamının öz bildirim ölçeklerine dayalı olduğu görülmektedir (Wysocki ve Childers 2011, Martins ve ark. 2015, Ferron ve ark. 2017, Li ve Zheng 2017, McDaniel ve ark. 2017, Isanejad ve Bagheri 2018, Abbasi, 2019, González-Rivera ve ark. 2019, Wen ve Zheng 2019). Yine kesitsel çalışma olup değişkenler arasındaki ilişkilerin yönünün belirlenememesi de çalışmalarda görülen (Martins ve ark. 2015, Ferron ve ark. 2017, Li ve Zheng 2017, Isanejad ve Bagheri 2018, Abbasi 2019, González-Rivera ve ark. 2019) bir diğer sınırlılıktır. Örneklem bakımından sınırlılığı olan çalışmalar incelendiğinde, katılımcıların çoğunluğunun üniversite öğrencileri olması sebebiyle bir çalışma (Martins ve ark. 2015), sadece aynı evde yaşayan çiftlerden oluşması sebebiyle bir çalışma (McDaniel ve ark. 2017), tüm katılımcıların kadın olması sebebiyle bir çalışma (González-Rivera ve ark. 2019) olduğu görülmektedir.

Daha önce araştırmacının bilgisi dahilinde sadece çevrimiçi aldatmayı etkileyen faktörleri ele alan çalışma bulunamamış olsa da çevrimiçi aldatma üzerine yapılmış iki tarama çalışması mevcuttur (Hertlein ve Piercy 2006, Vossler 2016). 2006 yılında, Hertlein ve Piercy tarafından yapılan tarama çalışmasında, çevrimiçi aldatmayı etkileyebilecek faktörler için öz farklılaşma, partnerle yakınlık eksikliği, partnerle problemleri tartışamama orta yaş krizi ve internet bağımlılığı, yalnızlık korkusu ve yeni bir duygusal ilişkiye hazırlık önerilmiştir. Fakat bu önerilerin ampirik bulgulara dayanmadığı belirtilmiştir. Daha güncel olan Vossler'in 2016 yılındaki tarama çalışmasında da partnerle duygusal ve cinsel kopukluk, ilişki tatmininde düşüklük, kişinin bir çevrimiçi partnerle ilişkilenecek gerçek hayattaki partnerinden kopabilmesi, yüksek sosyal medya kullanım oranının çevrimiçi aldatmayı etkileyebilecek faktörler olabileceğini önermiştir. Fakat bu tarama çalışmasında da ele alınan veriler ampirik bulgulardan yoksundur. Dahası her iki tarama çalışmasında da derlenen çalışmalarda çevrimiçi aldatma ve gerçek hayattaki aldatma ayrıştırılmamıştır. Bu iki tarama çalışmasına kıyasla daha güncel olan bu tarama çalışmasında ele alınan araştırmalarda, sadece çevrimiçi aldatmayı etki eden faktörler de

bulgulanmıştır. Hertlein ve Piercy tarafından 2006'da önerilen partnerle yakınlık eksikliği (González-Rivera ve ark. 2019) ve internet bağımlılığı (Abbasi, 2019) faktörlerinin çevrimiçi aldatma ilişkisi bulgulanmıştır. Vossler'in 2016'daki taramasında önerdiği ilişki tatmininde düşüklük de (Martins ve ark. 2015, Li ve Zheng 2017, McDaniel ve ark. 2017, González-Rivera ve ark. 2019) bir faktör olarak bulgulanmıştır.

Özetle, aldatmaya dair daha olumlu tutum, daha düşük ilişki bağılılığı, daha yüksek kalitede alternatif partnerler, düşük evlilik kalitesi, yüksek yalnızlık, daha düşük ilişki tatmini, daha yüksek ilişki belirsizliği, kaygılı ve kaçınan bağlanma ve güçlü konumda olma çevrimiçi aldatmayla anlamlı düzeyde ilişkili bulunmuştur.

Sonuç

Çalışmanın geneline bakıldığında çevrimiçi aldatmayı etkileyen faktörlerin çok boyutlu olduğu görülmektedir. Günümüzde hayatın vazgeçilmez bir parçası olan internetin yaygınlığı giderek artmaktadır. İnternette bağımsız düşünülmemeyecek olan çevrimiçi aldatmanın de bu sebeple kişilerin gündemlerinden çıkması beklenilmemektedir. İnternette beraber son 20 yılda gündemimize giren çevrimiçi aldatmanın, internette sanal gerçeklik gibi güncel gelişimlerle paralel olarak insan hayatında ve ilişkilerde karşılaşılan güncel problemlerden biri olmaya devam edebileceği öngörülmektedir. Çevrimiçi aldatma, yüz yüze gerçekleşen aldatmayla benzer olarak ilişkilerde de birçok probleme yol açtığı için, buna kaynaklık eden faktörleri anlamının da araştırmacılar ve klinik uygulama için önemli olabileceği öngörülmektedir.

Sonuç olarak çevrimiçi aldatmaya etki eden faktörlerle ilgili olarak özellikle son 5 yılda geçmişe göre çok daha fazla çalışma yapılsa da bu çalışmaların henüz yeterli düzeyde olmadığı görülmektedir. Kişiliğin çevrimiçi aldatmayla ilişkisi bir çalışma hariç (Ferron ve ark. 2017) incelenmemiştir. Ayrıca çalışmaların hiçbiri deneysel çalışmalar değildir. Bu konuda yapılacak deneysel çalışmaları gerçekleştirmenin çeşitli güçlükleri olacak olsa da çevrimiçi aldatmayı etkileyen faktörlerinin daha derin bir şekilde anlaşılmasına yardımcı olacaktır.

Kaynaklar

- Abbasi IS (2018) Falling prey to online romantic alternatives: Evaluating social media alternative partners in committed versus dating relationships. *Soc Sci Comput Rev*, 37:723–733.
- Abbasi IS (2019). Social Media Addiction in romantic relationships: Does user's age influence vulnerability to social media infidelity? *Pers Individ Diff*, 139:277–280.
- Alexopoulos C, Timmermans E, McNallie J (2020) Swiping more, committing less: Unraveling the links among dating app use, dating app success, and intention to commit infidelity. *Comput Hum Behav*, 102:172–180.
- Beltrán-Morillas AM, Valor-Segura I, Expósito F (2019) Unforgiveness motivations in romantic relationships experiencing infidelity: Negative affect and anxious attachment to the partner as predictors. *Front Psychol*, 10:434.
- Botnen E. O, Bendixen M, Grøntvedt TV, Kennair LE, (2018) Individual differences in sociosexuality predict picture-based mobile dating app use. *Pers Individ Diff*, 131:67–73.
- Cravens JD, Whiting JB, (2015) Fooling around on Facebook: The perceptions of infidelity behavior on social networking sites. *J Couple Relatsh Ther*, 15:213–231.
- Dijkstra P, Barelds DP, Groothof HA (2013) Jealousy in response to online and offline infidelity: The role of sex and sexual orientation. *Scand J Psychol*, 54:328–336.
- Ferron A, Lussier Y, Sabourin S, Brassard A (2017) The role of internet pornography use and cyber infidelity in the associations between personality, attachment, and couple and sexual satisfaction. *Soc Netw*, 6:1–18.
- González-Rivera JA, Aquino-Serrano F, Pérez-Torres EM (2019) Relationship satisfaction and infidelity-related behaviors on social networks: A preliminary online study of hispanic women. *Eur J Investig Health Psychol Educ*, 10:297–309.
- Groothof HA, Dijkstra P, Barelds DP (2009) Sex differences in jealousy: The case of internet infidelity. *J Soc Pers Relat*, 26:1119–1129.
- Henline BH, Lamke LK, Howard MD (2007) Exploring perceptions of online infidelity. *Pers Relatsh*, 14:113–128.
- Hertlein KM, Piercy FP (2006) Internet infidelity: A critical review of the literature. *Fam J*, 14:366–371.
- Hertlein KM, Piercy FP (2008) Therapists' assessment and treatment of internet infidelity cases. *J Marital Fam Ther*, 34:481–497.
- Hertlein KM, Chang J, VanYperen A, Fatkin K, Nakamura S (2022) Experiences after infidelity via internet communication: Surveillance, ambivalence, and termination. *Sex Relatsh Ther*, 37:537–556.
- Hertlein KM, Stevenson A (2010) The seven "As" contributing to Internet-related intimacy problems: A literature review. *Cyberpsychology*, 4:3.
- Isanejad O, Bagheri A (2018) Marital quality, loneliness, and internet infidelity. *Cyberpsychol Behav Soc Netw*, 21:542–548.
- Li D, Zheng L (2017) Relationship quality predicts online sexual activities among Chinese heterosexual men and women in committed relationships. *Comput Hum Behav*, 70:244–250.

- Martins A, Pereira M, Andrade R, Dattilio FM, Narciso I, Canavarro MC (2015). Infidelity in dating relationships: Gender-specific correlates of face-to-face and online extradyadic involvement. *Arch Sex Behav*, 45:193–205.
- McDaniel BT, Drouin M, Cravens JD (2017) Do you have anything to hide? infidelity-related behaviors on social media sites and marital satisfaction. *Comput Hum Behav*, 66:88–95.
- Mileham BL (2007) Online infidelity in internet chat rooms: An ethnographic exploration. *Comput Hum Behav*, 23:11–31.
- Moller NP, Vossler A (2014) Defining infidelity in research and couple counseling: A qualitative study. *J Sex Marital Ther.*, 41:487–497.
- Negy C, Plaza D, Reig-Ferrer A, Fernandez-Pascual MD (2018) Is viewing sexually explicit material cheating on your partner? A comparison between the United States and Spain. *Arch Sex Behav*, 47:737–745.
- Orosz, G, Tóth-Király I, Bóthe B, Melher D (2016) Too many swipes for today: The development of the problematic tinder use scale (PTUS). *J Behav Addict*, 5:518–523.
- Page MJ, McKenzie JE, Bossuyt PM, Boutron I, Hoffmann TC, Mulrow CD et al. (2021). The Prisma 2020 statement: An updated guideline for reporting systematic reviews. *Syst Rev*, 10:1-11
- Schneider J P, Weiss R, Samenow C (2012). Is it really cheating? understanding the emotional reactions and clinical treatment of spouses and partners affected by cybersex infidelity. *Sex Addict Compulsivity*, 19:123–139.
- Shapiro GK, Tatar O, Sutton A, Fisher W, Naz A, Perez S et al. (2017) Correlates of tinder use and risky sexual behaviors in young adults. *Cyberpsychol Behav Soc Netw*, 20:727–734.
- Thompson, AE, O'Sullivan LF (2015) Drawing the line: The development of a comprehensive assessment of infidelity judgments. *J Sex Res*, 53: 910–926.
- Underwood H, Findlay B (2004) Internet relationships and their impact on primary relationships. *Behav Change*, 21:127–140.
- Vossler A (2016) Internet infidelity 10 years on: A critical review of the literature. *Fam J*, 24:359–366.
- Wen G, Zheng L (2019) The influence of power on online sexual activities among Chinese men and women in committed relationships. *Pers Individ Diff*, 149:88–93.
- Whitty MT (2003) Pushing the wrong buttons: Men's and women's attitudes toward online and offline infidelity. *Cyberpsychol Behav*, 6:569–579.
- Wysocki DK, Childers CD (2011) "let my fingers do the talking": Sexting and infidelity in Cyberspace. *Sex Cult*, 15:217–239.
- Young KS, Griffin-shelley E, Cooper A, O'mara J, Buchanan J (2000). Online infidelity: A new dimension in couple relationships with implications for evaluation and treatment. *Sex Addict Compulsivity*, 7:59–74.

Yazarların Katkıları: Çalışmaya önemli bir bilimsel katkı sağlandığı ve makalenin hazırlanmasında veya gözden geçirilmesinde yardımcı olunduğu tüm yazar(lar) tarafından beyan edilmiştir.

Danışman Değerlendirmesi: Dış bağımsız

Çıkar Çatışması: Çıkar çatışması bildirilmemiştir.

Finansal Destek: Bu çalışma için finansal destek alındığı beyan edilmemiştir.

Authors Contributions: The author(s) have declared that they have made a significant scientific contribution to the study and have assisted in the preparation or revision of the manuscript

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest: No conflict of interest was declared.

Financial Disclosure: No financial support was declared for this study.